

Predstavniki šolskih dijaških skupnosti so na II. redni seji Parlamenta Dijaške organizacije Slovenije, dne 22.3.2006, sprejeli pravila organiziranja in delovanja stanovske organizacije dijakov v Republiki Sloveniji, kot sledijo v nadaljevanju.

S T A T U T

Dijaške organizacije Slovenije

I. Temeljne določbe

1. člen

Statut Dijaške organizacije Slovenije ureja položaj, organiziranost in delovanje Dijaške organizacije Slovenije.

2. člen

Dijaška organizacija Slovenije je demokratično organizirana stanovska organizacija dijakov v Republiki Sloveniji. Dijaška organizacija Slovenije združuje vse slovenske dijakinje in dijake ter zastopa njihove interese in se zavzema za njihovo uresničevanje.

3. člen

Nacionalna dijaška organizacija se imenuje Dijaška organizacija Slovenije s kratico DOS, v mednarodnem prostoru uporablja naziv School Student organisation of Slovenia. Dijaška organizacija Slovenije je nepridobitna organizacija.

4. člen

Pravno podlago za delovanje Dijaške organizacije Slovenije daje Študentska organizacija Slovenije. Sedež Dijaške organizacije Slovenije je enak sedežu Študentske organizacije Slovenije, razen če ni z drugim aktom določeno drugače.

5. člen

Dijaška organizacija Slovenije pridobiva finančna sredstva za svoje delovanje na podlagi posebnega pravnega akta, ki ga sprejme Študentska organizacija Slovenija ob predhodnem pozitivnem mnenju Dijaške organizacije Slovenije.

6. člen

Simbol Dijaške organizacije Slovenije je stilizirano oko. Druge simbole in rabo v posebnem aktu določi izvršni dijaški organ.

7. člen

Dijaška organizacija Slovenije deluje v skladu z načeli demokratičnosti, transparentnosti, solidarnosti, ekonomičnosti in javnih koristi.

8. člen

Delovanje Dijaške organizacije Slovenije je javno. Izjeme se uredijo s poslovnimi akti organov Dijaške organizacije Slovenije.

9. člen

Dijakinje in dijaki so v Dijaški organizaciji Slovenije enakopravni, ne glede na družbeni položaj, starost, narodnost, jezik, raso, državljanstvo, spol, spolno usmerjenost, vrsto šolanja, veroizpoved in politično prepričanje ali katerokoli drugo osebno okoliščino.

10. člen

Dijakinje in dijaki, ki imajo status dijaka v skladu z zakonodajo v Republiki Sloveniji, imajo pravico voliti in biti voljeni v organe Dijaške organizacije Slovenije.

11. člen

Dijaška organizacija Slovenije zastopa interese dijakinj in dijakov ter se zavzema za njihovo uresničevanje. Dijaška organizacija Slovenije se zavzema za (1) izboljšanje materialnega položaja dijakinj in dijakov, (2) uveljavljanje in varstvo pravic dijakinj in dijakov, (3) zagotavljanje sodelovanja dijakinj in dijakov v interesnih aktivnostih, (4) utrjevanje in širjenje vpliva dijakinj in dijakov na učni načrt, učni proces ter način preverjanja znanja v srednjih šolah, (5) medsebojno povezovanje, zastopanje v organih Dijaške organizacije Slovenije in mednarodno sodelovanje vseh slovenskih dijakinj in dijakov, (6) izboljšanje kvalitete odnosov v srednjih šolah, (7) informiranost in vpliv dijakinj in dijakov v civilni družbi, (8) zagotavljanje in utrjevanje vpliva dijakinj in dijakov pri vprašanjih, ki so povezana z njihovo materialno in duhovno rastjo, (9) zagotavljanje šolske demokracije, enakopravnosti in enakosti v srednjih šolah in zagovarjanja enakih možnosti za vse, (10) zavzemanje za laično, od ideologij in religij nevtralnno šolo in drugo.

II. Ureditev

12. člen

Dijaška organizacija Slovenije ima (1) Parlament Dijaške organizacije Slovenije, kot dijaški predstavniški organ (v nadaljevanju: parlament), (2) Svet Dijaške organizacije Slovenije (v nadaljevanju: svet), (3) Predsedstvo Dijaške organizacije Slovenije, kot dijaški izvršni organ (v nadaljevanju: predsedstvo) in (4) Vodjo Dijaške organizacije Slovenije, kot administrativna in strokovna podpora (v nadaljevanju: vodja).

A. Parlament

13. člen

Parlament Dijaške organizacije Slovenije je dijaški predstavniški organ in je najvišji organ Dijaške organizacije Slovenije, ki predstavlja voljo vseh slovenskih dijakinj in dijakov.

14. člen

Parlament tvorijo dijaške poslanke in dijaški poslanci (v nadaljevanju: poslanci), ki jih imenuje demokratično delujoče telo šolske dijaške skupnosti na posamezni srednji šoli. Poslance se imenuje za posamezno sejo parlamenta. Poslanci so predstavniki vseh slovenskih dijakinj in dijakov in odločajo po svoji vesti ter niso vezani na nikakršna navodila. Vsaka srednja šola s pravno subjektiviteto v Republiki Sloveniji oz. njena dijaška skupnost ima v parlamentu pravico do enega poslanca.

15. člen

Poslanci morajo imeti ob imenovanju status dijaka v skladu z veljavno zakonodajo v Republiki Sloveniji.

16. člen

Parlament zaseda na rednih in izrednih sejah, ki jih sklicuje in vodi Predsednik oziroma Predsednica Dijaške organizacije Slovenije (v nadaljevanju: predsednik). Izredno sejo mora sklicati predsednik, če tako zahteva najmanj ena četrtnina poslancev ali dijaški izvršni organ. Vabilo na sejo mora biti poslano najmanj 7 dni pred datumom seje, na katero se nanaša. Način dela in druge določbe, ki niso urejene s tem statutom, se uredi v Poslovniku Parlamenta Dijaške organizacije Slovenije.

17. člen

Parlament veljavno sklepa, če je na seji navzoča ena tretjina vseh poslancev. Parlament sprejema veljavne odločitve z večino opredeljenih glasov, razen če s tem temeljnim aktom ali drugim aktom ni določeno drugače.

18. člen

Parlament (1) z dvotretjinsko večino prisotnih poslancev sprejema Statut Dijaške organizacije Slovenije, skladno z določbami tega temeljnega akta, (2) z dvotretjinsko večino prisotnih poslancev sprejema Poslovník Parlamenta Dijaške organizacije Slovenije, (3) sklepa o izvolitvi in razrešitvi Predsednika oziroma Predsednice Dijaške organizacije Slovenije, (4) sklepa o izvolitvi in razrešitvi članov Sveta Dijaške organizacije Slovenije, (5) sklepa o izvolitvi in razrešitvi članov Predsedstva Dijaške organizacije Slovenije, (6) obravnava in potrjuje letni načrt delovanja Dijaške organizacije Slovenije, (7) sprejema odloke in druge akte, ki so opredeljeni v tem temeljnem aktu, (8) imenuje in razrešuje delovna telesa parlamenta ter določi njihove naloge in pristojnosti, (9) obravnava delo organov Dijaške organizacije Slovenije in (10) opravlja druga dela in naloge zaupane s tem temeljnim aktom.

B. Svet

19. člen

Svet Dijaške organizacije Slovenije (v nadaljevanju: svet) med dvema sejama parlamenta zagotavlja izvrševanje odločitev parlamenta in drugih organov Dijaške organizacije Slovenije.

20. člen

Svet tvorijo (1) Predsednik oziroma Predsednica Dijaške organizacije Slovenije (v nadaljevanju: predsednik) kot predsednik sveta, in (2) najmanj pet svetnic oziroma svetnikov (v nadaljevanju: svetniki). Svet se voli za mandatno obdobje enega leta.

21. člen

Svetniki morajo imeti ob izvolitvi status dijaka v skladu z veljavno zakonodajo v Republiki Sloveniji in ne smejo biti člani organov političnih strank ali njihovih podmladkov. V primeru prenehanja statusa dijaka opravlja svetnik funkcijo do izvolitve mandata nadomestnega svetnika.

22. člen

Svet zaseda na rednih in izrednih sejah, ki jih sklicuje in vodi predsednik. Konstitutivno sejo sveta skliče predsednik v roku osmih dni po izvolitvi več kot polovice svetnikov. Redne seje sveta sklicuje predsednik praviloma enkrat na dva meseca. Izredno sejo mora sklicati predsednik, če tako zahteva najmanj ena četrtina svetnikov, parlament ali predsedstvo. Postopek sklicevanja rednih in izrednih sej sveta se uredi v Poslovniku Sveta Dijaške organizacije Slovenije.

23. člen

Svet veljavno sklepa, če je na seji navzoča polovica vseh svetnikov. Svet sprejema veljavne odločitve z večino opredeljenih glasov, razen če s tem temeljnim aktom ali drugim aktom ni določeno drugače.

24. člen

Svet (1) z dvotretjinsko večino sprejema Poslovník Sveta Dijaške organizacije Slovenije, (2) v primeru odstopa sklepa o imenovanju vršilcev dolžnosti posameznih funkcij, (3) podaja mnenje k letnemu načrtu delovanja Dijaške organizacije Slovenije, (4) sprejema pravilnike in druge akte, ki so opredeljeni v tem temeljnim aktu, (5) obravnava delo organov Dijaške organizacije Slovenije, razen dela parlamenta, (6) na predlog predsedstva imenuje varuha dijakovih pravic, in (7) opravlja druga dela in naloge, zaupane s tem temeljnim aktom ali drugim aktom Dijaške organizacije Slovenije.

C. Predsedstvo

25. člen

Predsedstvo Dijaške organizacije Slovenije (v nadaljevanju: predsedstvo) je dijaški izvršni organ in je v svojih pristojnostih odgovoren parlamentu in svetu. Predsedstvo v okviru svojih pristojnosti uresničuje odločitve parlamenta in sveta, uresničuje letni program dela, vodi programsko in projektno delo Dijaške organizacije Slovenije ter opravlja druga dela in naloge določene v tem temeljnim aktu, aktih parlamenta ter sveta in drugih aktih Dijaške organizacije Slovenije.

26. člen

Predsedstvo tvorijo (1) Predsednik oziroma Predsednica Dijaške organizacije Slovenije (v nadaljevanju: predsednik) kot predsednik predsedstva, in (2) najmanj pet članic oziroma članov predsedstva (v nadaljevanju: člani predsedstva), ki so zadolženi za posamezna področja delovanja Dijaške organizacije Slovenije. Predsedstvo se voli za mandatno obdobje enega leta.

27. člen

Izmed članov predsedstva, predsednik predlaga parlamentu v imenovanje Podpredsednika oziroma Podpredsednico Dijaške organizacije Slovenije (v nadaljevanju: podpredsednik). Predsednikov predlog za podpredsednika mora potrditi parlament z večino glasov navzočih poslancev.

28. člen

Člani predsedstva morajo imeti ob izvolitvi status dijaka v skladu z veljavno zakonodajo v Republiki Sloveniji in ne smejo biti člani organov političnih strank ali njihovih podmladkov. V primeru prenehanja statusa dijaka, opravlja član predsedstva funkcijo do izvolitve nadomestnega člana predsedstva.

29. člen

Predsedstvo zaseda na sejah, ki jih sklicuje in vodi predsednik. Sejo predsednik skliče na lastno pobudo ali na pobudo vsaj enega člana predsedstva.

30. člen

Predsedstvo veljavno sklepa, če je na seji navzoča polovica vseh članov predsedstva. Predsedstvo sprejema veljavne odločitve z večino opredeljenih glasov, razen če s tem temeljnim aktom ali drugim aktom ni določeno drugače.

31. člen

Predsednik predstavlja Dijaško organizacijo Slovenije navzven.

32. člen

Predsedstvo lahko za posamezna področja dela imenuje svetovalce predsedstva (v nadaljevanju: svetovalec). Svetovalec mora imeti status dijaka ali študenta v skladu z veljavno zakonodajo v Republiki Sloveniji. Svetovalcu se zaključi mandat z razrešitvijo s strani predsedstva ali izvolitvijo novega predsedstva.

33. člen

Predsednika izvoli z večino glasov navzočih poslancev parlament. Predsednika lahko parlament razreši dolžnosti le s hkratno izvolitvijo novega predsednika. Predlog za razrešitev predsednika in izvolitev novega predsednika se obravnava na izredni seji, ki jo mora zahtevati najmanj ena četrtina poslancev.

34. člen

Predsednik mora štirinajst dni pred sklicem seje parlamenta, na kateri naj bi se volilo novega predsednika, nove člane predsedstva ali nove svetnike izdati javni razpis. Javni razpis se pošlje po pošti na vse srednje šole v Republiki Sloveniji oz. njene dijaške skupnosti in se objavi na spletni strani Dijaške organizacije Slovenije. Prijave morajo biti v pisni obliki in morajo v celoti izpolnjevati pogoje, opredeljene v javnem razpisu.

35. člen

V primeru, da sta prijavljena en ali dva kandidata za mesto predsednika, se volitve opravijo v enem krogu tajnega glasovanja. Izvoljen je tisti kandidat, ki dobi večino glasov opredeljenih poslancev.

V primeru, da je prijavljenih tri ali več kandidatov za mesto predsednika, se volitve opravijo v dveh krogih tajnega glasovanja, vendar le, če nihče izmed kandidatov v prvem krogu ni dobil več kot polovice opredeljenih glasov. V prvem krogu se glasuje o vseh prijavljenih kandidatih. V drugi krog glasovanja se uvrstita kandidata, ki sta prejela največ glasov. Drugi krog glasovanja se opravi na način, ki je opisan v prvem odstavku tega člena.

Če za predsednika ni izvoljen nihče izmed kandidatov, ki so se prijavi na razpis, oziroma če tako odloči Parlament z dvotretjinsko večino prisotnih poslancev, se lahko med potekom seje, na kateri potekajo volitve za predsednika, izjemoma odpre izredni kandidacijski postopek. Za ustreznost kandidature v izrednem kandidacijskem postopku zadostuje ustna predstavitev kandidata. Parlament glasuje o vseh prijavljenih kandidatih v rednem in izrednem kandidacijskem postopku.

36. člen

V primeru, da je le en kandidat, se glasuje tako, da je na glasovnici poleg imena in priimka kandidata opredeljena izbira »ZA« in »PROTI«. Poslanec izrazi svojo voljo tako, da obkroži eno od izbir.

V primeru, da je več kandidatov, se glasuje tako, da so na eni glasovnici napisani vsi kandidati po abecednem vrstnem redu prve črke priimka. Poslanec glasuje za kandidata tako, da obkroži zaporedno številko pred imenom kandidata.

37. člen

Volitve izvede volilna komisija, ki jo pred glasovanjem imenuje parlament. Člani volilne komisije so poslanci in imajo predsedujočega, ki vodi delo volilne komisije.

Na vseh glasovnicah mora biti pred razdelitvijo poslancem odtis štampljke Dijaške organizacije Slovenije. Vse glasovnice enega glasovanja morajo biti po svojem izgledu enake in se nikakor ne smejo razlikovati med sabo.

Volilna komisija ima seznam vseh prisotnih poslancev. Volitve se opravijo na način, da vsak poslanec pri volilni komisiji prevzame eno glasovnico, volilna komisija pa zabeleži dvig glasovnice pri njegovem imenu in priimku.

Poslanec izpolnjeno glasovnico odda v glasovalno skrinjico, ki mora biti pred začetkom glasovanja nedvomno prazna in zapečaten.

Glasovnica je veljavna, če je na njej odtis štampljke Dijaške organizacije Slovenije in v kolikor je iz nje nedvomno razvidna volja poslanca.

Volilna komisija po preteku predhodno določenega časa zaključi glasovanje in brez prisotnosti drugih prešteje oddane glasovnice. Po preštetju glasovnic volilna komisija sestavi zapisnik o volitvah, ki vsebuje podatke o številu prevzetih glasovnic, številu oddanih glasovnic, številu veljavnih glasovnic, rezultatu glasovanja in drugih, za volilno komisijo pomembnih podatkih. Zapisnik o volitvah predsedujoči volilni komisiji predstavi na nadaljevanju seje parlamenta. Po potrditvi zapisnika o volitvah v parlamentu, volilna komisija uniči glasovnice, zapisnik o volitvah pa je priloga zapisnika o seji parlamenta, na kateri so se volitve izvedle.

38. člen

Člane predsedstva izmed kandidatov izvoli parlament na predlog predsednika. Volitve članov predsedstva se izvede takoj po uspešni izvolitvi predsednika, praviloma na isti seji parlamenta. Imenovanje se izvede tajno.

V primeru, da parlament ne potrdi s strani predsednika predlaganega seznama za člane predsedstva ali, če se predsednik tej pravici odpove, se glasuje o vsakem kandidatu posebej, pri tem se smiselno uporabljajo določbe tega statuta.

39. člen

Predsednika v času zadržanosti ali nezmožnosti normalnega opravljanja funkcije nadomešča podpredsednik.

40. člen

Funkcija članov predsedstva preneha s prenehanjem mandata predsednika.

41. člen

Bivši predsednik, ki je redno zaključil svoj mandat, ima v naslednjem šolskem letu status svetovalca predsedstva in je zadolžen za pomoč novemu predsedniku in predsedstvu pri nastopanju mandata ter skrbi za kontinuiteto dela Dijaške organizacije Slovenije. Bivši predsednik se lahko statusu svetovalca kadarkoli odpove.

D. Vodja

42. člen

Vodja Dijaške organizacije Slovenije predstavlja Dijaško organizacijo pred Študentsko organizacijo Slovenije. Vodja je dolžan v okviru svojih možnosti zagotoviti izvajanje dejavnosti Dijaške organizacije Slovenije v skladu s sprejetimi cilji, nameni in razpoložljivimi sredstvi.

43. člen

Vodja organizira, vodi delo in (1) koordinira delovanje organov Dijaške organizacije Slovenije, (2) odgovarja za delovanje Dijaške organizacije Slovenije, (3) organizira delovni proces v Dijaški organizaciji Slovenije, (4) na podlagi posredovanih poročil pripravlja skupna poročila o delovanju organov in nosilcev posameznih funkcij Dijaške organizacije Slovenije, (5) vodi finančno poslovanje Dijaške organizacije Slovenije, (6) podpisuje pravne in finančne listine Dijaške organizacije Slovenije in (7) opravlja druga dela in naloge, ki opredeljene v tem temeljnem aktu ali v drugih aktih Dijaške organizacije Slovenije.

44. člen

Vodjo imenuje in razrešuje Študentska organizacija Slovenije na podlagi posebnega pravnega akta. Mandat vodje je eno leto.

III. Akti

45. člen

Akti Dijaške organizacije Slovenije so (1) odlok, (2) pravilnik, (3) letni programski načrt, (4) poslovnik in (5) sklep.

46. člen

Odlok sprejema parlament ali predsedstvo. V odloku je opredeljeno izvajanje tega temeljnega akta ali druga vprašanja, ki smiselno spadajo v delokrog parlamenta ali predsedstva.

47. člen

Pravilnik sprejema svet, izjemoma pa tudi parlament. V pravilniku se lahko opredeli izvajanje odloka ali druga vprašanja, ki v skladu s tem temeljnim aktom ali drugim aktom smiselno spada v pristojnost sveta.

Pravilnik je izvedbeni akt. Parlament lahko sprejme pravilnik v primeru, kadar svet ne želi izvajati sprejetih odločitev parlamenta.

48. člen

Letni programski načrt sprejema parlament na predlog predsedstva. V letnem programskem načrtu je opredeljeno letno projektno in programsko delovanje Dijaške organizacije Slovenije. Letni programski načrt se sprejema za dejavnosti v enem mandatu predsedstva.

49. člen

Poslovnike z dvotretjinsko večino sprejemajo vsi organi Dijaške organizacije Slovenije, razen vodje. S poslovníkom posamezen organ uredi organizacijo in način dela ter uresničevanje pravic in dolžnosti članov organa.

50. člen

Sklepe lahko sprejemajo vsi organi Dijaške organizacije Slovenije. S sklepi organi urejajo vse pravice in dolžnosti, ki niso opredeljene v III. poglavju tega temeljnega akta so pa v skladu z vsemi drugimi akti Dijaške organizacije Slovenije.

IV. Nezdržljivost funkcij

51. člen

Funkcije predsednika in vodje so nezdržljivi z vsako drugo funkcijo v Dijaški organizaciji Slovenije. Funkcija člana sveta je nezdržljiva z vsako funkcijo v Dijaški organizaciji Slovenije, razen s funkcijo poslanca.

Funkcija člana predsedstva je nezdržljiva s funkcijo člana sveta.

V. Prehodne in končne določbe

52. člen

S sprejemom sprememb tega temeljnega akta preneha veljati Odlok o sestavi Sveta Dijaške organizacije Slovenije.

Sedanjim svetnikom se potrdi mandat svetnika in bodo svojo funkcijo opravljali skladno s spremembami tega temeljnega akta.

Ne glede na določbo 22. člena tega temeljnega akta, predsednik skliče konstitutivno sejo sveta najkasneje v roku treh tednov po sprejemu sprememb tega temeljnega akta.

53. člen

Spremembo tega temeljnega akta sprejme parlament z dvotretjinsko večino prisotnih poslancev. Spremembo tega temeljnega akta lahko predlaga najmanj pet poslancev, svet, predsedstvo ali predsednik.

Spremembe tega temeljnega akta začnejo veljati ob sprejemu.

54. člen

Ta temeljni akt začne veljati takoj, ko ga sprejme parlament.

Dijaška organizacija Slovenije

Aleksandar Spremo, predsednik

V Ljubljani, 20.11.2009